

Tantárgy kódja	SMA V466		
Tantárgy elnevezése	Alkohol- és droghibák kezelése		
Tantárgy oktatójának neve	Borbély-Pecze Mariann	Beosztása, tudományos fokozata	tanársegéd
Tantárgy óraszám	nappali tagozaton 2 tanóra/ hét levelező tagozaton 16 tanóra/ félév		
Tanóra típusa	előadás		
Meghirdetési időszak	tavaszi félév		
Kreditszám	2 kredit		
A tantárgy célja	Az alkohol- és drogfogyasztó magatartás és személyiség bemutatása; értelmezési keretrendszer kialakítása az addiktív kliensekkel végzett munka hatékonyabbá tételéhez; a szakmaközi együttműködés elősegítése a segítség lehetőségeinek megismerésével. A témával kapcsolatos elméleti alapok megismertetése.		
Szükséges előtanulmányok, feltételezett tudásanyag	szociális munka szaktárgyak		
Tantárgyi leírás	<p>I. Az addikciók makroszintű megközelítése</p> <p>1. Hazai alkohol- és drogepidemiológiai helyzet (különös tekintettel a fiatalokat érintő felmérésekre, statisztikai adatokra pl. ESPAD vizsgálat)</p> <p>2. Deviancia–elméletek. Az addiktív magatartás fogalmának multidiszciplinális értelmezése. A fogyasztás kulturális meghatározottsága.</p> <p>3-4. Drogholitikai modellek. Drogholitika Magyarországon. A hazai intézményrendszer vázlatos bemutatása (egészségügyi és szociális ellátás, az önsegítő csoportok szerepe, a KEF-ek)</p> <p>5. Prevenció (A prevenció fogalma; beavatkozás és célcsoport szerinti modellek – a prevenció felosztása)</p> <p>6. Az egészségnevelés és a drogmegelőzés megjelenése a különböző stratégiákban (ÚMFT, Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Program, Nemzeti Stratégia, társadalmi Büntmegelőzés Nemzeti stratégiája, Egészség Évtizedének Nemzeti Programja)</p> <p>II. A droghasználat problémájának megjelenése a gyakorlatban</p> <p>A) Általános ismeretek</p> <p>7. Az alkoholfüggő személyiség alapvető jellemzői, a személyiségkép módosulása. Elhárító mechanizmusok. A kényszeres drogfogyasztó személyisége. Alkohol- és drogharrier. Személyiségjellemzők és droghpreferencia.</p> <p>8. Az addikciók kialakulásában szerepet játszó fő tényezők: szer, személyiség, szociokulturális tényezők. Kockázati és protektív tényezők</p> <p>Családi diszfunkciók – a diszfunkcionális családok főbb jellemzői.</p> <p>9. Szerfogyasztás és kapcsolatrendszer I. – a kodependencia jelensége-rendszerszemléletű megközelítés. Alkoholista játszmák.</p>		

	<p>10. Szerfogyasztás és kapcsolatrendszer II. – az alkoholista gyermekei. Jellegzetes gyermeki szerepek</p> <p>B) A segítség lehetőségeiről</p> <p>11. Intézményi szerepzavarok – diszfunkcionális szerepek a drogprobléma kapcsán.</p> <p>12. Kivezető utak. A felépülés kritériumai.</p> <p>13. Szerhasználó és segítő kapcsolata. A hatékonyság feltételei. Speciális játsszmák az addiktológiai segítségben.</p> <p>14. Főbb felépülési modellek (Prohászka-DiClemente modell).</p> <p>15. Állapotfelmérés, egyéni kezelési terv, relapszus prevenció.</p>
Kötelező és ajánlott irodalom	<p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Berg, Insoo Kim Konzultáció sokproblémás családokkal Családterápiás sorozat 5. Animula Budapest</p> <p>Berne, Eric Emberi játsszmák bármelyik kiadás</p> <p>Borosán-Busi-Molnárné Drogprevenció és drogkezelés ICsSzEM-Philos Alapítvány</p> <p>Demetrovics Zsolt (szerk.) Az addiktológia alapjai I.-III.ELTE Eötvös Kiadó 2009.</p> <p>Fiatalok az Élet Küszöbén (FÉK) Kapcsolat- és jellemépítő, AIDS- és drogprevenciós program Timóteus Társaság Budapest, 2004</p> <p>Rácz József A drogkérdésről-őszintén B+V Kiadó 2000. p 126-137</p> <p>Rácz József Addiktológia Tünettan és intervenciók SE EFK Budapest, 2001 p 120-179</p> <p>Vingender István A droghasználat szociális kontextusa SE EFK Budapest 2003.</p>
Ismeretek ellenőrzésének módja	<p>A tantárgy aláírásának feltétele az órákon való aktív részvétel. A félév végi értékelés alapja az egyénileg vállalt kiselőadások tartása előre választott és megbeszélrt témából.</p>
Tantárgy tárgyi követelményei	<p>tanterem projektor, számítógép</p>